

Lokale prestatieafspraken
betaalbare energielasten

HULP BIJ ENERGIE BESPAREN

HULP BIJ ENERGIE BESPAREN

In deze bouwsteen geven we uitleg over wat Haag Wonen doet om huurders te helpen. Hierin staat de samenwerking tussen de gemeente Den Haag, diverse partners in de stad, andere woningcorporaties en Stichting Huurdersorganisatie Haag Wonen (HOHW) centraal. Afspraken zijn vastgelegd in de prestatieafspraken.

De energieprijzen zijn flink gestegen. Huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening die wonen in een woning van lage energetische kwaliteit, lopen het grootste risico op energiearmoede. Daarom wil Haag Wonen energiekwetsbaarheid voorkomen en ervoor zorgen dat huurders prettig wonen in de mooie stad Den Haag.

Babette van den Ancker,
Strategie en Beleid Haag Wonen:

“Woningcorporaties hebben geen invloed op energieprijzen. Waar we wel invloed op hebben, is op het energiezuiniger maken en het verduurzamen van de woning. Daar ligt dan ook onze rol en verantwoordelijkheid. Onze indirecte invloed is om huurders mee te nemen in de energietransitie, onze gezamenlijke verduurzamingsopgave. Daarnaast kunnen wij bewoners helpen om bewust te worden van hun gedrag en stimuleren om energie te besparen en kleinere energiebesparende maatregelen te (laten) uitvoeren.”

De rol van de woningcorporatie

Om bewoners zo goed mogelijk te helpen onderzocht de corporatie op welke manieren zij invloed heeft op de energiekwetsbaarheid van bewoners:

 Als corporatie heb je directe invloed op het energiezuinig maken van de woning. Door te verduurzamen gaat de energiebehoefte van de woningen omlaag. Zo draagt de corporatie direct bij aan het verlagen van het energieverbruik van de bewoners.

 De corporatie heeft indirecte invloed op het gedrag van de huurders. Haag Wonen koos voor een proactieve aanpak en werkt zoveel mogelijk samen met partners in de stad. Ook met inzet van voorlichting door bijvoorbeeld energiecoaches en het uitdelen van energiebesparende producten zoals een besparende douchekop of een ledlamp.

 Haag Wonen onderzocht haar rol aangaande de betaalbaarheid van de energierekening. Corporaties hebben geen invloed op de energieprijzen maar het is wel mogelijk om bewoners te helpen. Zo ontwikkelden zij een aanpak van het sociaal incasso team en wordt er contact opgenomen met de huurder als er betaalachterstanden dreigen te ontstaan.

Risico's om energiekwetsbaarheid aan te pakken

De corporatie ontwikkelde een brede aanpak om de risico's op energiekwetsbaarheid bij huurders te verkleinen. Hieronder staat de aanpak per onderwerp beschreven.

Duurzaam wonen

Haag Wonen zet zich dagelijks in om samen met bewoners en samenwerkingspartners te werken aan goed en duurzaam wonen. Comfortabele, energiezuinige woningen waar je je thuis voelt. Goed geïsoleerde woningen met een gezond binnenklimaat in een aantrekkelijke leefomgeving.

Energiezuinig maken van de woningen met isolatie

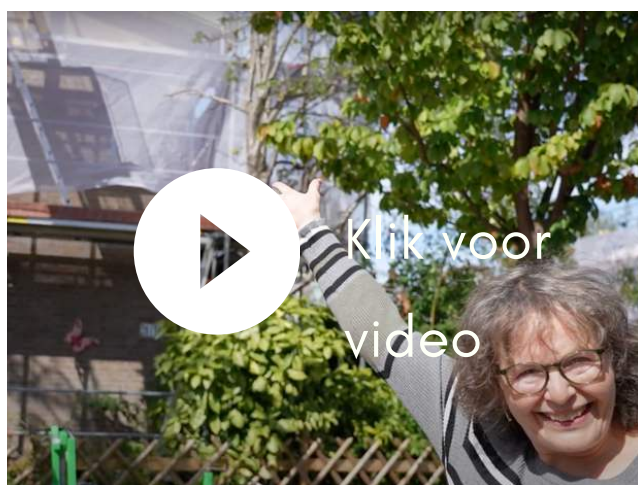
De corporatie zet zich in op het energiezuinig maken van de bestaande woningvoorraad en kiest bij nieuwbouw direct voor duurzame woningen.

Door te isoleren blijft het warm en behaaglijk in huis en is er geen tocht meer. Woningen met een E/F/G energielabel krijgen voorrang bij isolatiemaatregelen die Haag Wonen neemt. De huurders van deze woningen zijn zo sneller geholpen zodat zij prettig en energiezuiniger kunnen wonen.

Woningen energiezuinig en klaar voor de toekomst

Den Haag wil in 2030 klimaatneutraal zijn. Daarom zet de corporatie in op het overstappen naar alternatieve warmtebronnen. Door woningen gasloos te maken en en bijvoorbeeld aan te sluiten op het warmtenet krijgen steeds meer bewoners toegang tot schone energie. Bij de uitvoering naar een aardgasvrije woning is de gemeentelijke warmtetransitievisie en de routekaart energietransitie leidend.

Verder worden collectieve verwarmingsinstallaties zo zuinig mogelijk ingesteld. Ook wordt er gekeken hoe de energievraag met deze installaties verder omlaag kan. Bijvoorbeeld met zonneboilers.

Haag Wonen verduurzaamt de Drapeniersgaarde met onder andere zonnepanelen

Zonnepanelen voor duurzame energie

Op zowel eengezins- als meergezinswoningen worden, waar mogelijk, zonnepanelen geïnstalleerd. De stroom die de zonnepanelen opwekken, hoeft de huurder niet meer te kopen bij de energieleverancier. Daardoor wordt de energierekening - bij hetzelfde gebruik - lager. Door samen te werken met vaste dakpartners is de verwachting dat de komende jaren steeds meer huurders gebruik gaan maken van zonnepanelen.

Geen huurverhoging bij woningisolatie

Om huurders extra tegemoet te komen betalen zij voor de verbetering van woningisolatie, zoals dubbelglas en gevelisolatie geen huurverhoging meer. Haag Wonen startte hier al mee voordat dit verplicht werd.

De woning ventileren door ramen open te zetten

Wat kan een bewoner zelf doen?

Hier gaat het grotendeels om kennis en bewustwording. Zo kan een bewoner ervoor kiezen de verwarming iets lager te zetten. Korter te douchen en de ramen niet open te zetten wanneer de thermostaat op 20 graden Celsius staat. Terwijl het volledig afsluiten van ramen en ventilatiemogelijkheden juist weer vocht- en schimmelproblematiek in de hand werkt.

Voorlichting om bewoners meer bewust te maken

Haag Wonen geeft voorlichting aan huurders. Op dit thema zoekt de corporatie actief de samenwerking met partners in de stad. Huurders worden uitgenodigd voor een informatiemiddag of doen mee met een bespaaractie. Een energiecoach geeft dan tips en installeert energiebesparende producten zoals radiatorfolie, raamfolie, ledlampen en een waterbesparende douchekop. Bewoners reageren hier positief op en vinden het prettig om zelf ook wat te kunnen betekenen. Dat is niet alleen goed voor de portemonnee maar ook voor een bijdrage aan de energietransitie en een beter klimaat.

Masha Siebers,
Gebiedsregisseur Haag Wonen:
“Er schuilt veel kracht in lokaal maatwerk. Er zijn bewoners die niet weten hoe ze energie kunnen besparen. Het aantal aanmeldingen bij de Energiebank was hoger dan dat je voorafgaand hoopt. Aan de ene kant is de actie dus een succes, maar dat het nodig is, is natuurlijk erg schrijnend.”

Samenwerken als partner in de stad

Om te zorgen dat bewoners zo goed mogelijk op weg worden geholpen werkt de corporatie samen met de gemeente Den Haag, wijkorganisaties en andere maatschappelijke partners. Zo werkt de corporatie voor de voorlichting samen met het Bespaarteam van de gemeente Den Haag, de GGD Haaglanden en de Energiebank.

Convenant Aanpak Energiearmoede

Met de Haagse woningcorporaties is een convenant gesloten over de aanpak van energiearmoede. Samen zetten zij zich in om de risico's op energiearmoede te verlagen. Er is afgesproken wie welke rol op zich neemt. Daarnaast is er een gezamenlijk doel geformeerd en uitgangspunten vastgelegd. De gemeente Den Haag heeft daarvoor rijksmiddelen ontvangen. De zogenaamde Specifieke Uitkeringen (SPUK-gelden).

De woningcorporaties dienen projecten in om de energielasten van huurders te verlagen. Dit zijn extra projecten. Dat wil zeggen dat de projecten buiten regulier of gepland onderhoud vallen of in andere zin onderdeel uitmaken van de planning van de corporaties voor woningverbetering. Het gaat ook om andersoortige vragen dan versnelling van bestaande projecten. Denk bijvoorbeeld aan het waterzijdig inregelen van blokverwarming of soortgelijke cv-systemen. Met een goed ingestelde cv-installatie valt veel te winnen. Zowel in comfort als in een flink lager energieverbruik. Een ander voorbeeld is het aanbrengen van zonnepanelen om het energieverbruik van bewoners te verlagen.

De afspraken uit het convenant zijn opgenomen in de prestatieafspraken.

Huurder in gesprek met een medewerker van Haag Wonen

Betaalbaar wonen

Ook doet de corporatie er alles aan om de huren betaalbaar te houden. Haag Wonen hanteert een gemiddelde streefhuur van maximaal 85% van de maximale sociale huurprijs, waarbij de streefhuur is gekoppeld aan de energieprestatie van woningen. Een woning met een slechtere energieprestatie heeft een lagere streefhuur; 87% voor woningen met energielabel C of beter, 84% voor energielabel D en E en 82% voor energielabel F en G. De gemiddelde energieprestatie van de woningvoorraad van Haag Wonen was in 2021 energielabel C.

Voorkomen van huurachterstanden met sociaal incasso team

Daarnaast werkt de corporatie al een aantal jaar met een sociaal incasso team om betalingsproblemen zoveel mogelijk te voorkomen. Huurders die doorgaans net iets langer dan 1 maand de huur niet betalen, worden proactief benaderd. Met een persoonlijke aanpak en voorlichting zoeken zij samen met de bewoner naar mogelijkheden. Haag Wonen merkt dat deze persoonlijke aanpak werkt. Betalingsachterstanden lopen niet zo snel op. En mocht iemand niet kunnen betalen gaat de corporatie samen met de huurder op zoek naar wat wel kan en wat er nodig is om de situatie te verbeteren.

Abdel Bochallati, (Sociaal incassoconsulent, Haag Wonen: “Ten opzichte van vorig jaar zien we in 2023 een lichte stijging van het aantal huurachterstanden. Dat is nog niet zo zorgelijk, maar we zien wel dat het bedrag van de uitstaande betalingen is toegenomen. Huurders geven aan dat ze de rekeningen niet meer kunnen betalen. Daar maken we ons wel zorgen over. Door in gesprek te blijven kom je verder en we kiezen voor maatwerk waar dat nodig is.”

Verhogen voorschotbedrag stookkosten bij blokverwarming

Om huurders te beschermen tegen stijgende energiekosten koos de corporatie ervoor om het maandelijkse voorschotbedrag met 70% te verhogen voor bewoners met een collectieve warmtevoorziening. Aangezien de energieprijzen erg snel omhooggingen hoopte de woningcorporatie een extra hoge eindafrekening voor deze huurders te voorkomen. Huurders konden aangeven als ze dat niet wilden of als ze een andere aanpassing van het voorschotbedrag wensten. Deze aanpak heeft goed gewerkt. Het voorschot is in niet alle gevallen volledig gebruikt omdat huurders zuinig met energie zijn omgegaan. Uiteraard kregen bewoners dit bedrag dan terug.

Prestatieafspraken

In Den Haag hebben de Haagse corporaties zich geconformeerd aan de 'Raamovereenkomst wonen 2019 – 2024 Gezamenlijke opgave, gezamenlijke prestaties'. Daarbij werkt Haag Wonen met de gemeente en de andere Haagse woningcorporaties aan een aantal gemeenschappelijke stadse thema's, waaronder het verduurzamen van de woningvoorraad. De thema's uit de raamovereenkomst en de daarbij behorende doelstellingen dienen als uitgangspunt voor het opstellen van de prestatieafspraken. Daarbij is afgesproken om in de jaarlijkse prestatieafspraken in beeld te brengen hoe de doelstellingen uit de raamovereenkomst worden behaald. Op basis van de raamovereenkomst heeft Haag Wonen in de periode 2018 tot en met 2021 jaarlijks prestatieafspraken opgesteld in overleg met de gemeente en Huurdersorganisatie Haag Wonen (HOHW). De prestatieafspraken hebben betrekking op de thema's beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid & onderhoud, huisvesting bijzondere doelgroepen, leefbaarheid en partner in de stad.

Ondertekenen van de Prestatieafspraken

De prestatieafspraken onder het thema betaalbaarheid hebben betrekking op onder andere de streefhuur, de jaarlijkse huurverhoging en het beperken van huur- en betalingsachterstanden. Onder het thema duurzaamheid & onderhoud zijn onder andere prestatieafspraken gemaakt over het verbeteren van de gemiddelde energie-index van de woningvoorraad.

Wethouder Arjen Kapteijns
Duurzaamheid, Energietransitie en
Klimaatadaptatie:

“De energietransitie is een van de meest urgente opgaves voor onze stad. Ik realiseer mij dat het een grote en ingewikkelde operatie is. Met de gemaakte prestatieafspraken leggen we een goede basis. Zo krijgen 1750 Haagse corporatiewoningen in 2023 zonnepanelen. Maar de komende jaren is een verdere versnelling in de verduurzaming en isolatie van de woningen nodig. Samen met bovenal de woningcorporaties gaan wij hier onze schouders onder zetten.”

Wat staat er in de prestatieafspraken?

Den Haag heeft meerjarenafspraken 2019-2024 waarbij jaarlijks de afspraken worden geactualiseerd.

Prestatieafspraken Den Haag 2023

Hoofdstuk 3. Evenwichtige wijken

<p>3.4 Huurachterstanden / huisuitzettingen</p> <p>Rolverdeling</p>	<p>In 2021 is er een convenant opgesteld waarin nader staat uitgewerkt hoe Haag Wonen en de gemeente de verplichting rondom vroeg-signalering vanuit de wijziging Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening vormgeven. De uitvoering van dit convenant wordt gemonitord.</p> <p>Haag Wonen spant zich bij het innen van schulden in om (verder oplopen van) huurachterstanden te voorkomen. Zij nemen in een zo vroeg mogelijk stadium contact op met de huurders en leggen huisbezoeken af om de situatie te bespreken en tot een oplossing te komen. Wanneer er geen contact mogelijk is, wordt er door een onaangekondigd huisbezoek geprobeerd de huurder alsnog te spreken. Als dat niet lukt meldt Haag Wonen de huurders aan bij de gemeente voor vroeg signalering. De gemeente behandelt alle signalen bij voorkeur binnen 2 weken, doch uiterlijk binnen 4 weken na ontvangst.</p> <p>In 2021 is het aantal huisuitzettingen op basis van huurachterstand beperkt tot 13. In 9 van deze gevallen zijn de bewoners vertrokken 'met bestemming onbekend'.</p>
<p>3.7 Convenant aanpak energiearmoede</p> <p>Rolverdeling</p>	<p>Op dit moment heeft Haag Wonen ongeveer 23 wooncomplexen in onderzoek voor de aanpak van energiearmoede.</p> <p>De belangrijkste maatregelen die onderzocht worden zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none">- aanbrenge extra isolatie;- plaatsing PV-panelen;- waterzijdig inregelen verwarmingsinstallatie en- tijdelijk aanbrenge raamfolie <p>Naar verwachting profiteren minimaal 2700 huishoudens van deze maatregelen.</p> <p>Huurdersvereniging, Haag Wonen en gemeente werken samen aan een offensief voor energiebesparing met informatie/voorlichting en installatie, energiebesparende maatregelen. Hiervoor is onder andere de Direct Bespaar Actie van de gemeente Den Haag beschikbaar.</p>

Hoofdstuk 6. Duurzame woningvoorraad

<p>6.1 Investeren in een duurzame sociale huurwoningenvoorraad</p> <p>Rolverdeling</p>	<p>Haag Wonen heeft per ultimo 2021:</p> <ul style="list-style-type: none">• 2878 zelfstandige woningen met E/F/G labels;• 100 zelfstandige woningen met E/F/G labels én gemeentelijk en/of rijks monumentale status;• 613 zelfstandige woningen met E/F/G labels én concrete sloopplannen komende 5 jaar;• 256 zelfstandige woningen met E/F/G labels in VVE en• 609 zelfstandige woningen met E/F/G label die worden verbeterd en daar door een beter label krijgen minimaal D, waarvan 293 woningen in 2023 en 316 woningen in de periode 2024-2028. <p>Haag Wonen brengt zonnepanelen aan op 800 eengezinswoningen tot 2030, onder de voorwaarde dat zittende huurders hiervoor instemming verlenen. Doelstelling is om tot en met 2025 200 eengezinswoningen van zonnepanelen te voorzien.</p> <p>Inzet van Haag Wonen is om te isoleren naar een transitiegereed niveau in combinatie met verwarming op aardgas. Zij volgen daarbij de uitvoering van de gemeentelijke warmtetransitievisie.</p>
<p>6.2 Transitie gereed</p> <p>Rolverdeling</p>	<p>In 2023 verwacht Haag Wonen 294 woningen door een ingreep of (sloop)nieuwbouw transitie gereed te maken en/of te voorzien van duurzame energie.</p> <ul style="list-style-type: none">• 148 woningen De Gaarden (complex 1708)• 47 woningen Hendrik Zwaardercroon (complex 1540)• 78 woningen Coevordenstraat (complex 1744)• 21 woningen 's-Gravenzandelaan (complex 1153 -VVE) <p>Daarnaast worden 833 woningen transitie gereed gemaakt via productielijnen.</p> <p>Er worden in 2023 geen bestaande woningen aardgasvrij gemaakt.</p> <p>De gemeente heeft de voorkeurswarmtebronnen inzichtelijk gemaakt. Haag Wonen verzoekt de gemeente meer inzicht te verschaffen en de tijdsplanning en waar nodig te versnellen, gezien de gemeenschappelijke opgave als het gaat om verduurzamen en uitbreiden op bestaande locaties. Gemeente, corporaties en bewoners hebben hierin een gemeenschappelijk belang.</p>

6.3 Kookgas	<p>Haag Wonen verwijdert 836 kookgasaansluitingen voor 2024, waarvan 100 in 2022. Dit betreft woningen die al zijn aangesloten op stadsverwarming en worden daarmee volledig gasloos.</p> <p>De gemeente helpt met het opstellen van een plan, financiering en aanvragen van relevante subsidies.</p> <p>Om de ambities rondom uitfaseren kookgas te realiseren verkent de gemeente de mogelijkheid tot voortzetten subsidie 'koken op schone energie voor sociale huurders' waarmee sociale huurders met een bijdrage van max €400 geholpen worden met een kookplaat in wooncomplexen die aardgasvrij gerenoveerd worden.</p>
6.4 Energietransitie	<p>Partijen werken aan de energietransitie volgens een gezamenlijk opgestelde routekaart met wijkprioritering uit de raamovereenkomst aangevuld met bevindingen uit de Transitievisie warmte. Huurders worden vroegtijdig, transparant en eerlijk geïnformeerd met een duidelijk verhaal over praktische gevolgen, kosten en baten.</p>

Hoe werken partijen samen?

De gemeente Den Haag, woningcorporaties en huurdersorganisaties zetten stappen op het gebied van duurzaamheid, het voorkomen van energiekwetsbaarheid en huisuitzetting. Hoe werken partijen samen?

Haag Wonen vindt het belangrijk maximaal en continu transparant te zijn naar haar omgeving over haar maatschappelijke prestaties en haar positie ten aanzien van de maatschappelijke opgave. Daarom wordt gedurende het jaar veel tijd en aandacht gegeven aan het meenemen van met name de huurdersvertegenwoordiging bij de overwegingen en

besluiten. De HOHW is hierbij een belangrijke gesprekspartner. Zij voert de belangenbehartiging van huurders in de praktijk uit. Het bestuur bestaat uit vrijwilligers. Alle bestuursleden zijn huurders van Haag Wonen. Het bestuur bepaalt het beleid binnen de HOHW en vertegenwoordigt de Huurdersorganisatie Haag Wonen naar buiten.

Inge van den Beld, HOHW:
'In overleg met Haag Wonen en de huurders zullen de woningen voldoende moeten worden geïsoleerd, zodat er voor verwarming gebruik kan worden gemaakt van bijvoorbeeld een warmtepomp, een warmtenet of andere duurzame manieren van verwarming. Dit op een zodanige wijze dat de huurders niet duurder uit zijn.'

Haag Wonen overlegt regelmatig (bestuurlijk) met de Huurdersorganisatie Haag Wonen. Deze geeft gevraagd en ongevraagd advies. Afgelopen jaren is de HOHW op verschillende beleidsterreinen vroegtijdig bij de dialoog over het te formuleren beleid betrokken.

Samenwerking bij voorlichting over energiebesparing

Voorlichting over energiebesparing en het nemen van energiebesparende maatregelen bij huurders is een belangrijke prestatieafspraken waaraan Haag Wonen en de HOHW met de gemeente samenwerken. Haag Wonen doet dit samen met de Energiebank en de gemeente Den Haag, o.a. via het Bespaarteam. Haag Wonen staat ook open voor bewonersacties en vragen zoals regentonnenacties, stadslandbouw in de vorm van moestuinen en aanvragen van zonnepanelen en helpt waar mogelijk.

De Energiebank

De Energiebank is in meerdere steden actief. De stichting gaat bij de mensen thuis het gesprek aan over hoe ze energie kunnen besparen, bieden energiebesparende maatregelen gratis aan én kijken naar lokale mogelijkheden om de energierekening naar beneden te brengen. Haag Wonen heeft eerst als pilot naar een deel van de huurders een brief gestuurd met daarin informatie over hoe ze in contact kunnen komen met de Energiebank.

Een team van collega's heeft bij bewoners aangebeld om hen de mogelijkheid te bieden zich aan te melden en hen indien gewenst direct te assisteren bij het aanmeldproces. In 2023 zal opnieuw worden gekeken naar een informatiebrief en samenwerking met de Energiebank, gericht op huurders van Haag Wonen.

Bespaarteam gemeente Den Haag

Het bespaarteam voert bespaaracties uit door op verzoek van de huurders kleine energiebesparende maatregelen bij de huurder thuis uit te voeren zoals enkel glas te voorzien van kozijnfolie. Deze relatief eenvoudige ingreep draagt bij aan minder warmteverlies. Ook geeft het bespaarteam huurders advies over energiezuiniger gedrag.

Samen met de gemeente Den Haag organiseerde Haag Wonen deze actie voor bewoners, gericht op complexen waar op korte termijn een renovatie- of nieuwbouwplan op de rol staat en waarvan de labels nu nog E, F of G zijn. Het team is langs de deuren gegaan bij huurders om uitleg te geven en de aanvraag voor bespaaracties direct te regelen. Voor dit gesprek is een speciale flyer gemaakt met daarop een striptekening over de bespaaractie en om duidelijk te maken dat het gratis is. Tijdens het gesprek met huurder probeert het team de huurder om deel te nemen, zodat deze met wat hulp kan besparen op de energierekening.

De gemeente Den Haag leverde de materialen, installatiehulp en Haag Wonen levert een team aan voor het gesprek met de huurders. Voor aankomende winter is Haag Wonen met de gemeente wederom aan het kijken hoe vorm kan worden gegeven aan een nieuwe bespaaractie.

Het voorkomen van huur-achterstanden en huisuitzettingen

In 2021 is er een convenant opgesteld waarin nader staat uitgewerkt hoe Haag Wonen en de gemeente Den Haag de verplichting rondom vroeg signalering vanuit de wijziging Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening vormgeven. De uitvoering van dit convenant wordt gemonitord. Het convenant is samen met de gemeente opgesteld om huurders die een grotere huurschuld hebben te helpen. De gemeente Den Haag heeft daarvoor een multidisciplinair team. Dit team voorkomt huisuitzetting. Hier werken partijen nauw samen mee om de wat complexere gevallen hulp te bieden.

De gemeente Den Haag stelde in 2021 beleid vast: [Armoedebestrijding en financiële hulpverlening](#). Zij biedt individuele ondersteuning aan huishoudens met een smalle beurs die problemen hebben [om de energierekening te betalen](#) en zet hiervoor bijzondere bijstand in. In het betaalbaar houden van de energierekening werkt Den Haag samen met de mensen die werken aan duurzaamheid, [waaronder de 'Hou van je Huis'](#).

Vanuit het duurzaamheidsbeleid worden subsidies verstrekt, energieboxen uitgedeeld en energie coaching en hulp bij de uitvoering van maatregelen ingezet, afgestemd op de behoeften van minima.

Geldzaken070

Den Haag bundelt krachten met werkgevers, schuldeisers zoals corporaties en uitkeringsinstanties om schulden te voorkomen en op te lossen. Bij Geldzaken070 melden deze organisaties klanten met geldzorgen, uiteraard met toestemming van de betreffende klant. Op deze manier kunnen mensen in een vroeg stadium de passende ondersteuning krijgen.

Wat geef je mee aan andere regio's?

Masha Siebers, Haag Wonen: “Het is belangrijk om in het gesprek met de huurder niet alleen te praten over de energietransitie, maar juist te focussen op het verlagen van de kosten voor huurder. Door aan te sluiten bij de belevingswereld van de huurder, contact te maken en ook te weten wie je gesprekspartner is.”

Landelijk energiearmoede-onderzoek

Uit onderzoek van TNO blijkt dat in 2022 ruim 600 duizend huishoudens in energiearmoede leefden. Deze groep heeft hoge energiekosten, woont meestal in een huis dat niet goed is geïsoleerd en heeft een laag inkomen. 87% van hen zijn huurders. Op een interactieve kaart op de website van TNO is per gemeente te zien in welke wijken de meeste energiearmoede voorkomt. Door het maken van goede prestatieafspraken op het gebied van betaalbare energielasten kunnen huurders in energiearmoede geholpen worden. Uit het onderzoek naar [Energiearmoede en de energietransitie](#) blijkt dat veel bewoners zijn gemotiveerd om te besparen en willen leren om de eigen situatie te verbeteren. Besparingen van 100 euro per jaar zijn mogelijk, maar effectieve hulp op dit gebied bereikt deze doelgroep onvoldoende.

Energiearmoede-aanpak volgens Woonbond

De Woonbond is de belangenbehartiger van huurders. De bond begeleidt onder andere huurdersorganisaties bij het maken van goede prestatieafspraken samen met de woningcorporatie en de gemeente op het gebied van verduurzaming en betaalbare energielasten. De belangrijkste manier om

energiearmoede structureel tegen te gaan, is het zeer goed isoleren van woningen. Daarnaast is hulp op korte termijn nodig. De Woonbond heeft voor zowel de structurele- als korte termijn-aanpak het informatieblad '[Aanpak energiearmoede](#)' beschikbaar.

Regelingen & subsidies energiebesparing

Regelingen energiebesparing
Het Rijk stelt in totaal meer dan 300 miljoen euro ter beschikking aan gemeenten voor de aanpak energiearmoede. De middelen worden uitgekeerd door middel van een specifieke uitkering ([SPUK](#)) aan alle gemeenten in Nederland om huishoudens die kampen met energiearmoede te ondersteunen met kleine energiebesparende maatregelen.

[RVO](#)

[Aedes](#)

[MilieuCentraal](#)

[Groene Huisvesters](#)

Meer informatie

[Prestatieafspraken 2023, Den Haag](#)

[Samen de winter door](#)

[Energiearmoede in Zuid-Holland, TNO](#)

[Naar een inclusieve energietransitie, Provincie Zuid-Holland](#)

Lokale prestatieafspraken betaalbare energielasten

De bouwstenen 'Lokale prestatieafspraken betaalbare energielasten' zijn [hier](#) te vinden:

- Energiedisplay
- Jouw Thuis
- Huurdersorganisaties
- Koken op elektriciteit
- Samen tegen energiearmoede
- Vochtproblemen in de woning
- Klimaatadaptatie
- Woningaanpak labels EFG
- Hybride warmtepompen

Dank & contactpersoon

Voor deze bouwsteen danken we de door ons geïnterviewde mensen:

Babette van den Ancker, Haag Wonen:
b.vanden.ancker@haagwonen.nl

Abdel Bochallati, Haag Wonen:
a.bochallati@haagwonen.nl

Masha Siebers, Haag Wonen:
m.siebers@haagwonen.nl

Gemeente Den Haag

Inge van den Beld, Stichting
Huurdersorganisatie Haag Wonen
(HOHW): info@hohw.org

Colofon

De reeks 'Lokale prestatieafspraken [betaalbare energielasten](#)' is gemaakt in opdracht van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en in samenwerking met Aedes, Woonbond en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Video's & Foto's

Haag Wonen

Redactie & vormgeving

Marlou Boerbooms,
marlou@energieambassadeur.nl

Lisa Verhaeghe,
lisa.verhaeghe@gmail.com

September 2023